

Próba całości. Nagroda im. Katarzyny Kobro

Katarzyna Kobro (1898–1951) to postać kluczowa dla łódzkiej, polskiej i światowej sztuki. Artystka zrewolucjonizowała myślenie o rzeźbie wprowadzając do niej aspekt czasoprzestrzenny, który wyznaczył również społeczny charakter kształtowania przestrzeni. Była częścią awangardowego ruchu, który na nowo zdefiniował relacje sztuki i życia. Inicjator powołania nagrody jej imienia, prof. Józef Robakowski, za zgodą córki artystki, Niki Strzebińskiej, wzmocnił świadomość niezwykłego dorobku Kobro, zaznaczając jednocześnie silny związek pomiędzy osiągnięciami awangardowej rzeźbiarki a praktykami współczesnymi. Nagroda im. Katarzyny Kobro honoruje osoby, które – tak jak jej matronka – nieustannie poszukują odpowiedzi na coraz to nowe pytania oraz wytrwale negocjują rolę sztuki w społeczeństwie. Co roku jury złożone z artystek i artystów nagradza wybitne osiągnięcia z szeroko pojętej dziedziny sztuk wizualnych, doceniając szczególnie postawy eksperymentalne i poszukujące. Idea tej społecznej, powołanej oddolnie nagrody odwołuje się do tradycji solidarności artystów i artystek, stanowiącej fundament Muzeum Sztuki w Łodzi.

"Próba całości" jest spojrzeniem na dotychczasową historię Nagrody im. Katarzyny Kobro, której od lat towarzyszy hasło Artyści artystom. Nie pozostaje jednak w przeszłości, wychodzi w przyszłość: na ekspozycji znajduje się wolne miejsce przeznaczone na pracę kolejnej nagrodzonej osoby. W latach 2001–2009 Nagroda była wręczana w Galerii Wschodniej, a jej fundatorami byli bracia Krzysztof i Dariusz Bieńkowscy. W roku 2011 znalazła siedzibę w Muzeum Sztuki. Co roku wybór złożonego z artystów i artystek jury niezmiennie rezonuje w całym środowisku artystycznym. Na wystawie znajdują się prace wszystkich dotychczas nagrodzonych osób, a ekspozycja opiera się głównie na kolekcji Muzeum.

"Próba całości" to tytuł tomiku poezji Juliana Przybosa, jednego z członków grupy a.r., której działalność dała początek Muzeum Sztuki. "Próba całości" to także hasło przyświecające obecnej wystawie: próba spojrzenia na dwie dekady historii Nagrody im. Katarzyny Kobro – na związane z nią osoby i praktyki artystyczne. To także próba spojrzenia na historię sztuki polskiej przez pryzmat tej nagrody – potraktowanie jej jako klucza do odczytania najciekawszych zjawisk, zmieniających się nurtów i realiów tworzenia od lat sześćdziesiątych do dnia dzisiejszego. Próba uogólniania, tworzenia kategorii i wielkich kwantyfikatorów zawsze kończyć się musi porażką – zamiast więc usiłować nakreślić obiektywny obraz rozwoju sztuk wizualnych w Polsce, decydujemy się na opowieść z założenia fragmentaryczną, oferującą raczej przebłyski niż linearną opowieść. Wystawę, na której pojedyncze dzieła są tak samo istotne jak ich wzajemne relacje, pozwala szukać związków między odmiennymi praktykami, dostrzegać echa niestracających na aktualności idei i pytań. "Próba całości" to mozaikowa opowieść i portret zbiorowy, które udowadniają, że całość – chociaż niekiedy trudno ją opisać – to z całą pewnością więcej niż tylko suma składających się na nią części.

Wystawa "Próba całości" (pod patronatem "Kalejdoskopu") jest częścią łódzkiego cyklu zdarzeń zatytułowanego "różne różnice różnych", na który składają się wystawy i wydarzenia związane z Nagrodą im. Katarzyny Kobro.

Kuratorka - Maria Morzuch

Współpraca kuratorska - Jakub Gawkowski

Konsultacja merytoryczna - Józef Robakowski